

Załącznik
do pisma FSITR
do Prezydenta RP

INFORMACYJNE UWARUNKOWANIA PRZYWRACANIA ZDOLNOŚCI ROZWOJU POLSKIEJ, EUROPEJSKIEJ I ŚWIATOWEJ SPOŁECZNOŚCI

Światowy kryzys finansowy, oraz postępujący w ślad za nim kryzys zadłużenia państw, głodu i bezrobocia, ukazał nieskuteczność dotychczasowych metod kształtowania zdolności trwałego rozwoju (*sustainable development*) światowej – w tym polskiej i europejskiej - społeczności.

Podstawowe zadanie ONZ-owskiej strategii trwałego i „trójfilarowego”¹ rozwoju, to odejście od dotąd nieuchronnej, silnie destrukcyjnej, cykliczności: „rozwój – regres” i doprowadzenie do trwałego zintegrowania rozwoju gospodarczego z rozwojem społecznym oraz ochroną środowiska przyrodniczego, jest obecnie - w ramach aktualnej, informacyjnie mało sprawnej, formy cywilizacyjnej - niemożliwe do zrealizowania.

Im mniej bezrobocia i biedy - jednak bez wiedzy o prawdopodobnych kompleksowych skutkach polityki, pracy i innych zmian w uwarunkowaniach życia - tym szybciej nastąpi wyczerpanie źródeł aktualnie dostępnych zasobów naturalnych i zdegradowanie przyrody. A wraz z tym - globalna katastrofa.

Obecny kryzys – jedynie pozornie już zażegnany - jest ewidentnie jawną fazą kryzysu globalnego, przed laty sygnalizowanego prognozą ostrzegawczą Pierwszego Raportu dla Klubu Rzymskiego „Granice wzrostu”².

Trwałe przezwyciężenie kryzysu globalnego wymaga ponownej analizy jego istoty oraz stworzenia możliwości opracowania i realizowania wieloletniej wieloetapowej strategii przeciwdziałania zagrożeniom oraz wdrażania rozwojowych zmian w aksjologii, strukturze, technice i sposobie funkcjonowania światowej społeczności oraz gospodarki.

Przezwyciężenie kryzysu globalnego wymaga zapewnienia dostępu do tych, już istniejących lub możliwych do pozyskiwania, zasobów intelektualno-materialnych, które w ramach obecnej, socjal-darwinistycznej, formy stosunków społecznych nie mogą sprawnie wspomagać rozwoju światowej społeczności.

Szczególnie stworzenie, drogą globalnej (i win-win³) współpracy, możliwości dostępu do wiedzy o kompleksowych – w tym rozległych w czasie i przestrzeni -

skutkach ludzkich działań umożliwi z odpowiednim wyprzedzeniem rozpoznawanie nadchodzących zagrożeń oraz ich eliminowanie w sposób minimalizujący negatywne następstwa. .

Zbudowanie, wraz z tym, informacyjnych podstaw polityki i gospodarki trwałego rozwoju stworzy możliwość dokonania przebudowy światowego systemu ekonomicznego w sposób umożliwiający stymulowanie ekospołecznie użytecznej aktywności społeczno-gospodarczej. Przyczyni się to do ograniczania zbędnego zużywania deficytowych zasobów oraz degradowania środowiska przyrodniczego, jak również stwarzania dostępu do alternatywnych źródeł tych zasobów.

Zrealizowanie powyższych informacyjnych antykryzysowych zaleceń wymaga odpowiedniego ukształtowaniem struktur zarówno globalnego, jak i lokalnego zarządzania.

W ramach ONZ powinna zostać powołana - na wzór Rady Bezpieczeństwa - Rada Trwałego Rozwoju⁴. Przy tej Radzie powinno zostać utworzone Światowe Centrum Strategii Trwałego Rozwoju⁵, wspomagane przez Centrum Globalnego Monitoringu Dynamicznego⁶ (w tym prognozowania ostrzegawczego).

W ramach Unii Europejskiej, EUROSTAT powinien zostać wzbogacony o Centrum Monitoringu Dynamicznego.

W Polsce, celem stworzenia możliwości prowadzenia dalekowzroczej (od wyborczego cyklu niezależnej) polityki trwałego rozwoju, należałoby m.in. powołać profesjonalne Centrum Strategii Trwałego Rozwoju Polski, także informacyjnie wspomagane – m.in. prognozowaniem ostrzegawczym, przez odpowiednio rozbudowany Główny Urząd Statystyki i Monitoringu Dynamicznego.

Proponowane Centra powinny działać na zasadzie sieciowej, poprzez organizowanie zdalnej współpracy odpowiednich istniejących placówek naukowo-badawczych oraz specjalistów, z wykorzystaniem - w celach symulacyjnych, metodą GRID/cloud computing - już istniejących, a niezbędnych tu systemów komputerowych oraz baz danych i wiedzy. Główną metodą wypracowywania strategii powinna być, poprzedzana prognozowaniem ostrzegawczym, metoda programowania wizyjnego (backcasting⁷) wspomagana metodami symulacji komputerowej skutków realizacji strategicznych zamierzeń.

Bez radykalnego usprawnienia systemów globalnego i lokalnego zarządzania, ich wspomaganie wiedzą o prawdopodobnych kompleksowych następstwach prowadzonej polityki i działalności gospodarczej – kryzysu globalnego nie będzie można trwale przezwyciężyć⁸.

Stowarzyszenie „Forum Społeczeństwo Informacyjne Trwałego Rozwoju” może przedstawić Panu Prezydentowi bardziej szczegółowy opis powyższych wniosków oraz propozycji realizacyjnych.

PRZYPISY:

¹ The Johannesburg Declaration on Sustainable Development, p. 5: *we assume a collective responsibility to advance and strengthen the interdependent and mutually reinforcing pillars of sustainable development – economic development, social development and environmental protection – at local, national, regional and global levels.* Takie „trójfilarowe” ujęcie koncepcji *sustainable development* jest zgodne z zasadą społecznej gospodarki rynkowej, uznaną zarówno w Konstytucji RP, jak Traktacie Lizbońskim UE.

² Meadows, Donella H., Meadows, Dennis L., Randers, Jorgen, Behrens III, William W., *Granice wzrostu*, PWE, Warszawa 1973.

Omówienie wniosków z tej ostrzegawczej prognozy m.in. w:

Michnowski L., *Wiedza o przyszłości w przewyżnianiu globalnego kryzysu*, PRZYSZŁOŚĆ ŚWIAT-EUROPA-POLSKA, Biuletyn Komitetu Prognoz "Polska 2000 Plus" przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Nr 2/2009:

<http://www.kte.psl.pl/Wiedzaoprzyszlosci.pdf> ;

Michnowski L., *How to Overcome the EU and Global Economic Crisis*, The Club of Rome, European Support Centre:

<http://clubofrome.at/news/newsflash88.html> ;

<http://clubofrome.at/news/sup2010/dl-09-michnowski.pdf> .

³ Wg Prezydenta Chin Hu-Jintao:

China will pursue the win-win strategy of opening-up and stands ready to work with (...) the international community as a whole to intensify practical cooperation, properly handle various risks and challenges, and make greater contribution to the overall recovery of the world economy. Patrz: China to pursue win-win strategy of opening-up, President Hu says, News of the Communist Party of China, January 18, 2011:

<http://english.cpc.people.com.cn/66102/7263958.html>

Wg THE G20 SEOUL SUMMIT LEADERS' DECLARATION::

1. *working together we can secure a more prosperous future for the citizens of all countries.*

4. *to continue our coordinated efforts and act together to generate strong, sustainable and balanced growth.*

5. *to put jobs at the heart of the recovery, to provide social protection, decent work.*

⁴ Wg Angeli Merkel,

I believe 's social market economy is a good model which can show the way forward. (...) I'm firmly convinced that all of these principles (...) must be laid down in binding form, for example in a charter for sustainable economic governance. (...) This could take the form of a world economic council at the United Nations, just as we created the UN Security Council after the Second World War. Speech by Federal Chancellor Angela Merkel at the World Economic Forum, Fri, 30.01.2009:

Wg Benedykta XVI:

Wobec niepowstrzymanego wzrostu wzajemnych światowych zależności odczuwa się (...) pilną potrzebę reformy zarówno Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak i międzynarodowych struktur ekonomicznych i finansowych (...) Pilnie potrzebna jest prawdziwa światowa władza polityczna (...) aby zarządzać ekonomią światową; uzdrowić gospodarkę dotkniętą kryzysem; zapobiec pogłębieniu się kryzysu (...) być podporządkowana realizacji dobra wspólnego (...) Integralny rozwój narodów i współpraca międzynarodowa wymagają ustanowienia porządku międzynarodowego wyższego stopnia, opartego na zasadzie pomocniczości, by zarządzać globalizacją (...) połączeniem sfery moralnej i społecznej, oraz więzią między polityką a sferą ekonomiczną i obywatelską, jakie są już zarysowane w Karcie Narodów Zjednoczonych. Encyklika *Caritas in veritate*, p. 67.

Wg ministra rządu Finlandii:

there is need to consider whether the G 20 could be altered to obtain a UN 'Security Council' for Sustainable Development that would deal with the economic, social and environmental sectors of the UN system. Minister Väyrynen: Would we need a 'Security Council' for Sustainable Development?, Ministry for Foreign Affairs of Finland, Press Releases, 6/30/2010, 29 June 2010:

<http://www.formin.fi/Public/Print.aspx?contentid=196049&nodeid=15145&culture=en-US&contentlan=2>

⁵ Nadal jest aktualna propozycja dotycząca budowy i właściwości takiego Centrum, zawarta w: „Memoriale Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk dla najwyższych władz RP w sprawie potrzeby umacniania procesu trwałego rozwoju świata i budowy społeczeństwa globalnego” Warszawa 2003.

Główny wniosek tego Memoriału: podjęcia w ramach ONZ budowy informacyjnych podstaw polityki i gospodarki trwałego rozwoju, był podtrzymany przez polskie delegacje rządowe na Światowy Szczyt Społeczeństwa Informacyjnego – Michał Kleiber, Genewa 2003, oraz Janusz Stańczyk, Tunis 2005.

Wcześniej, o podjęcie - za pośrednictwem ONZ - budowy informacyjnych podstaw polityki i gospodarki trwałego rozwoju, do Prezydenta RP apelowało 165 wybitnych osobistości świata nauki, kultury, wiary, polityki. Patrz: Polska Inicjatywa (1997) Na Rzecz Trwałego Rozwoju Świata:

<http://www.kte.psl.pl/polinicj.htm> ;

<http://www.kte.psl.pl/Liste.htm> .

⁶ Monitoring dynamiczny: przetwarzanie metodami symulacji komputerowej danych statystycznych w prognozy ostrzegawcze, jak również w informację o:

(a) jakości i dynamice, oraz

(b) przyszłym przebiegu monitorowanego procesu życia, w tym zbliżaniu się do granicy wzrostu, danej społeczności.,
pod warunkiem braku interwencji w ten przebieg.

⁷ Wg odnowionej w 2006 r, Strategii Trwałego Rozwoju Unii Europejskiej:

18. There is still a strong need for further research in the interplay between social, economic and ecological systems, and in methodologies and instruments for risk analysis, BACK- and foreCASTING and prevention systems.

26. The Commission should elaborate a concrete and REALISTIC VISION of the EU on its way to sustainable development over THE NEXT 50 YEARS:

<http://www.oecd.org/dataoecd/41/9/38834376.pdf>

⁸ Powyższe propozycje są spójne z anty kryzysowymi wnioskami rozpatrywanymi przez World Economic Forum - Davos 2011. zwłaszcza zawartymi w wystąpieniach K. Schwaba, D. Mewiediewa oraz Micheline Calmy-Rey.

Wg , WEF Global Risks Report 2011:

Two risks are especially significant given their high degrees of impact and interconnectedness. ECONOMIC DISPARITY AND GLOBAL GOVERNANCE FAILURES both influence the evolution of many other global risks and inhibit our capacity to respond effectively to them.:<http://riskreport.weforum.org/> .